იმერეთი

ყოველდღიური გაზეთი

ფასი:
წლიურად . . . . . 7 მანეთი
ნახევარი წლით . . . . . 4 მანეთი
თვიურად . . . . . 3 აბაზი
ცალკე ნომრის ერთი შაური.
წლიური ხელის მომწერლებს გაზეთის ფასი შეუძლიათ ნაწილნაწილად გადახდონ: ხელის მოწერის დროს 3 მანეთი დანარჩენი კიდევ ნაწილნაწილად.. სახლვარგარეთ წლიურად 14 მან., ნახევარი წლით 8 მან., თვიურად 6 აბაზი.

№ 54
წელიწადი მეორე
1913
კვირა 12 მაისი

მისამართი: Кутаисъ, редакція газ. „ИМЕРЕТИ“.

ТЕЛЕФОНИ № 149.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ევეულობისა და ჭურჭლეულობის მაღაზია ქ. ქუთაისში.

ფ. ს. ფილიპოვისა.

ალექსანდრეს ქუჩაზე,

ანა სპეციალური განეოფილება ელექტრონის მოსაწყობი მასალების და არმატურებისა, რაც ეოველთვის უმაღლესი ხარისხის მოგვეპოება ცნობილი ფირმებისაგან. აგრეთვე ვკისრულობ ლის ავეკით და ელექტრონის გასანათებელი მაეთულების მოწყობაზე; ეოველთვის მოგვეპოება მსურველთათვის სპეციალისტი მონტიორები. ჩვენი მასალების ხარისხის სიკეთეს ჩვენ ვეისრულობთ. ფასები ეოველი კონკურენციის გარეშეა.

პატივის ცემით ფ. ს. ფილიპოვი.

ქერიეი პასიეო ალექსის ასული ქელბაქიანისა, შვილები და რძალი ბრი აუწყებენ ნათესავთა ნაცნობთა და მეგობრებს, რომ სამშაბათს, 14 მაისს, დილის 11 საათზე საფირჩხის ეკლესიაზე

მელიტონ ვასილის მის ქელბაქიანის

სულის მოსახსენებლათ გადახდილი იქნება წლის წირვა და პანაშვიდი.

მიღება ხელის მოწერა 1913 წლისთვის ყოველდღიურ გაზეთზე

წელიწადი მეორე

1913

იმერეთი

გაზეთის ფასი:
ერთ წლით . . . 7 მანეთი.
ნახევარი წლით . . 4 მანეთი,
ერთი თვით . . . 3 აბაზი.
და ცალკე ნომერის . . 1 შაური,

სამგლოვიარო განცხადების თითო დაბეჭდვა—სამ მანეთად.

განცხადების ფასი: პირველ ეეერლზე ბეტრის ანგარიშით 1 წყარი ერის 6 შაურათ მეოთხეზე—ორ შაურათ, შიგნით ვეეერლზე მორიგებით. ზრომის მაძებართა განცხადება—ნახევარ ფასათ.

გაზეთის დასაკეეთი ფასი და აგრეთვე სხვა ანგარიშებიც უსათუოდ ამ მისამართით უნდა გამოიგზავნოს: **Кутаисъ. редакція газеты ИМЕРЕТИ“ Василію М. Челидзе.**

სხვანაირათ გამოგზავნილ ფულს რედაქცია ვერ მიიღებს.

რედაქტორ-გამომცემელი **გ. ჭელიძე.**

ტრიკო,
კასტორი,
დიოგონალი,
ჩესტუნნა,
რეგლანი,
ტილო,
პარუსინა,
ბატისტა,
კისეია,
შემიზი,
ჩითი.

ქუთაისი.

ბაეებზე დამყარებული ამხანაგობა

კირაკოზოვი ᲓᲐ ბ. გ. ოგანოვი.

ᲒᲐᲖᲐᲤᲮᲣᲚᲘᲡ

ᲓᲐ ᲖᲐᲤᲮᲣᲚᲘᲡ ᲡᲔᲖᲝᲜᲘ

პოპლინი,
მესალინი,
ეეერონი,
ლიბერტი,
ლეევანტინი,
სტოლსაფრები,
„პოკრიეალო“,
პირსახოცი,
ხელსახოცები,
მადაპალამი,
ლინკორტი.

ენერგიის სხვა სისტემით დამუშავების გამო

ᲘᲧᲘᲓᲔᲑᲐ

ᲒᲐᲛᲝᲩᲔᲜᲘᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘ ᲡᲐᲛᲘ:

1) ორი წყლის ამოსაქაჩი ქვაბი ზომით თითო 40 კვად მეტრი, რომლის სარქველი ხურდება. ქვაბები გაკეთებულია „ვ. ფიცნერისა და კ. მამბერის“ საკაციონერო საზოგადოების ქარხანაში,

2) ორთქლის მანქანა გერმანული ქარხნის „Kieler Maschinengabrik“ რომელიც ღერძზე გადამბმულია ტოკის დინამო მანქანით 220 ვოლტსა და 100 ამპ.

მსურველთ შეუძლიათ მიმართონ: ქიაოურაში, შავიქაის მრეწველთა საბჭოს.

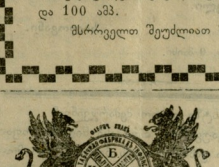

დიდი მთავრის ნიკოლოზ მიხეილის ძის სახელის თამბაქოს ქარხანა.

ნ. ს. ᲑᲝᲖᲐᲠᲯᲘᲐᲜᲪᲘᲡ

ᲨᲕ-ᲡᲐ. ᲗᲝᲜᲓᲝᲚᲘᲡᲨᲘ.

რომ დავკმაყოფილოთ მოთხოვნილება ჩვენი თამბაქოს მომზმარებელთა, რომელთა რიცხეი თან და თან მატულობს, ჩვენ რამდენიმე ახალი მანქანა შევიძინეთ.

ამ ტამთ დიდი გასაალი აქეს ყოველდღიურათ: **„ᲡᲘᲛᲔᲐᲢᲘᲐ“** და **„ᲑᲔᲡᲐᲠᲘᲜᲐᲠ“** 20 ცალი 1 შ.—700,000₀ ც. მარტივი და იაფი გასაეეეი ხელს გვაძლევს, რომ საუკეთესო ღირსების საქონელი მივაწოდოთ. ფირმის პაპიროსები ყველგან იყიდება, უფუთხლოდ და უსირცხეილო სიყალბეს. ფირმა არსებობს 1859 წლიდან.

ᲛᲘᲮᲔᲘᲚᲘᲡ ᲡᲐᲗᲐᲕᲐᲓ ᲐᲖᲜᲐᲣᲠᲝ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ ᲖᲔᲓᲐᲛᲮᲔᲓᲕᲔᲚᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘ

ᲛᲘᲮᲔᲘᲚᲘᲡ ᲡᲐᲗᲐᲕᲐᲓ ᲐᲖᲜᲐᲣᲠᲝ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ ᲖᲔᲓᲐᲛᲮᲔᲓᲕᲔᲚᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘ

ᲛᲘᲮᲔᲘᲚᲘᲡ ᲡᲐᲗᲐᲕᲐᲓ ᲐᲖᲜᲐᲣᲠᲝ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ ᲖᲔᲓᲐᲛᲮᲔᲓᲕᲔᲚᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ

ᲛᲘᲮᲔᲘᲚᲘᲡ ᲡᲐᲗᲐᲕᲐᲓ ᲐᲖᲜᲐᲣᲠᲝ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ ᲖᲔᲓᲐᲛᲮᲔᲓᲕᲔᲚᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ

ᲓᲦᲘᲣᲠᲘ.

— ოსმალეთში ქამილ-ფაშას წინადადება შეთქმულება აღმოაჩინეს.

— ავსტრიაში ნაფიც-მსაჯულს ზაინკალს დეპუტატის შუმაიერის მკვლელობისათვის ჩამოხჩობა გადაუწყვეტეს.

— ლონდონში ელჩთა თათფირმა განიხილა ავსტრიისა და იტალიის პროეკტი ალბანეთის შესახებ.

— ოსმალური გაზეთების აზრით, სირიასა და სომხეთში ოსმალეთის ძალევამოსილების აღსადგენათ ფლოტის გაძლიერებაა საჭირო.

— ავსტრიის დეპუტატთა პალატაში ჩეხმა დეპუტატმა განაცხადა ხელოვნურათ შექმნილი ალბანეთი ბალკანეთში მშვიდობიანობას ვერ უზრუნველყოფს.

— ჩატალჯაში ექვსი აფიცერი ახალგაზდა ოსმალთა წიხალმდგე აგიტაციისათვის სიკვდილით დასჯეს.

— ცნობაა—საბერძნეთი და სერბია ბულგარეთთან მოსალოდნელ ომში შეერთებულათ იბრძოლებენო.

— ენვერ-ბეის ამხანაგმა აფიცერმა, ენვერ-ბეის დაპატიმრების გამო აბუ-ფაშას სამჯერ ესროლა რევოლვერი.

— კიევში სამხედრო სასამართლომ ლიპოვეეკის ციხეში არეულობისათვის 16 ტუსაღს სიკვდილით დასჯა გადაუწყვიტა.

— სერბია ტყვე ოსმალებს ათავისუფლებს.

— ბულგარეთმა მაკედონიაში თავის ჯარი კიდევ გაგზავნა.

— სამზავრო ავტომობილზე თავდასხმისათვის სევასტოპოლში ხუთს ქართველს ოც-ოცი წლის კატორგა მიუსაჯეს.

უპატრონო მხარე.

ერობის უქონლობა ჩვენს ცხოვრებას ბევრნაირათ ატყვია. ადმინისტრაცია, რომელსაც თავს უდგია ერობის ფუნქციები, ბევრჯერ და ბევრ შემთხვევაში ოდნავაც ვერ უძღვება გუბერნიის თუ მაზრის მრავალნაირ საჭიროებას. სწავლა-განათლების, სასოფლო მეურნეობის, ჯანმრთელობის, გამოკვების და სხვა დიდი მნიშვნელობის საქმეებს ჩვენში თითქო პატრონი არა ყავს. სოფელი პრიმიტიულ ყოფაშია, დიდ კრიზისს განიცდის ხოლმე, ნამეტურ იმ შემთხვევაში, როდესაც რაიმე სტიქიური თუ არა სტიქიური უბედურება ატყდება მას თავს.

ჩვენს გაზეთში ბ. პიპინია მიქელაძემ ორი წერილი დასტამბა, სადაც გადმოგვცემდა, თუ რა გაჭირვებაში ჩაცვენილან მთელი რიონ გაღმა მხარის მცხოვრებნი ადიდებული რიონის წყალობით ან რამდენათ ზარალობენ ოგვეე მცხოვრებნი რიონზე უხიდობისა გამო. სოფლის მწარმოებელი იძულებულია ქირნახული ჩალის ფასათ გაყიდოს და ამასთანავე მისთვის ოქროს ფასათ ღირებული დრო ერთიორათ, ერთი-სამათ მეტი დახარჯოს სულ ტყეულ- უბრალოთ იმ მიზეზისა გამო, რომ რამდენიმე სოფლის საზოგადოებანი მოკლებული არიან ხიდსა და ჯვბირებსა. შეიდი საზოგადოება, ო�sp ათას სულზე მეტი ღვთის ანაბარათ არის მიტოვებული, ჯერ წყალდიდობამ ერთიანენ დაუზარალა რამდენიმე ათასი ქკეეი მიწა და ამ გაჭირვებას ისიც ერთვის, რომ უხიდობაც სხვა მხრით და სხვანაირად აზარალებს სოფლის მკვიდრს, ისედაც მრავალნაირათ შეეეწროებულსა და დაბეჩავებულს.

შეიძლება ვინმემ სთქვას,ამ პატარა რაიონის პატარა ამბები რა განსაკუთრებული ყურადღების ღირსიაო, მაგრამ ეს დიდათ შემცდარი აზრია. საქმე ის არის, რომ რიონ გაღმა მხარის დღეევანდელი მძიმე მდგომარეობა ჩვენი საერთო მდგომარეობის დამასურათებელია. ჩვენი ქვეყნის ყველა რაიონები იმასვე განიცდიან. ამა მიბრძანდით ჩვენი ქვეყნის რომელს კუთხეშიც გნებავთ და რამდენს გმინვა-კვნესას, წყევა-კრულას გიგონებთ იმათ-

ᲛᲘᲮᲔᲘᲚᲘᲡ ᲡᲐᲗᲐᲕᲐᲓ ᲐᲖᲜᲐᲣᲠᲝ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ ᲖᲔᲓᲐᲛᲮᲔᲓᲕᲔᲚᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ

ᲛᲘᲮᲔᲘᲚᲘᲡ ᲡᲐᲗᲐᲕᲐᲓ ᲐᲖᲜᲐᲣᲠᲝ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ ᲖᲔᲓᲐᲛᲮᲔᲓᲕᲔᲚᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ

ᲛᲘᲮᲔᲘᲚᲘᲡ ᲡᲐᲗᲐᲕᲐᲓ ᲐᲖᲜᲐᲣᲠᲝ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ ᲖᲔᲓᲐᲛᲮᲔᲓᲕᲔᲚᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ

ᲛᲘᲮᲔᲘᲚᲘᲡ ᲡᲐᲗᲐᲕᲐᲓ ᲐᲖᲜᲐᲣᲠᲝ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ ᲖᲔᲓᲐᲛᲮᲔᲓᲕᲔᲚᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ

ᲛᲘᲮᲔᲘᲚᲘᲡ ᲡᲐᲗᲐᲕᲐᲓ ᲐᲖᲜᲐᲣᲠᲝ ᲑᲐᲜᲙᲘᲡ ᲖᲔᲓᲐᲛᲮᲔᲓᲕᲔᲚᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ ᲬᲔᲠᲘᲚᲘ

გან, ვინც გატიალებულ, გაპარტახებულ, ოტტანელ მდგომარეობაში ხელს ღაფავს. მიბრძანდეთ და გამოკითხეთ გლეხებს, ამა თუ ვინმე გეტყვისთ, ვინ არის მათი პატრონი, ვისი მოვალეობაა გზებზე, საავთმყოფოებზე და სხვა ამისთანებზე ზრუნვა, ვის უნდა მიმართონ საერთო გაჭირვების დროს და სხ. და სხ. ვერაფერს გეტყვით იმიტომ, რომ მს ნამდვილათ არავითარი პატრონი არ მოეძებნება. რუსის გლეხმა ის მაინც იცის, რომ სოფლის ჭირვარამის გაძღილი ერობის მოვალეობას შეიდგენს. ჩვენი გლეხი კი ისეთ პატრონს ვერ ხედავს: მან არც კი იცის, თუ არსებობს საგუბერნიო სამართველოს საერობო განყოფილება, — თუ იმიტომ, რომ ეს ბინის საროგაღი ჩვენში, — თუ იმიტომ, რომ ეს დაწესებულება ჩვენი სოფლის ვითარების დაშორებული, თუ იმიტომ, რომ არც კი იცნობს როგორათ მის ავკარგს, მის საჭიროებებს, თუ იმიტომ, რომ საერობო თანხებს იგი ისე არ ანაწილებს, როგორც ამას ქვეყნის სარგებლობა და ვითარება თხოულობს. რა თქმა უნდა, ასეთი დაწესებულება ყოველ პოპულიარობას მოკლებული უნდა იყოს.

და თუ ჩვენ ამ ჟამად სიტყვა რიონ გაღმა მცხრეზე ჩამოვაგდეთ, ეს არა მარტო იმიტომ, რომ ერთხელ ზედმეტათ კიდევ დავგვდასტურებია ჩვენი სოფლის უმწეობა უეჭრობობის გამო. ამის ვეშვრებით სხვა მოსაზრებითაც. ჩვენს პრესაში არა ერთხელ გამოთქმული ის აზრი, რომ უეჭრობობამ ქართველი თავად-აზნაურობა აიძულა ზოგი ფუნქციები ერობისა თავს ედვა. ამას შერგება უკიდურესი უილაჯობა, სამწუხარო აუცილებლობა. ცხოვრება ხომ მდინარეა: ცუდი თუ კარგი გამოსავალი უნდა იპოვოს! ცხოვრების ეს თუ ის საჭიროება იგივე ბუნებაა, რომელიც, თუ კარგს იქით გააგდე, ფანჯარაში შემოგიფრინდება. ცხოვრების საჭიროებათა დაკმაყოფილება შეიძლება შეაგვიანოთ, შეიძლება ამა თუ იმ საშვალებით, ამა თუ იმ სახით არ დაკმაყოფილოთ ისინი, მაგრამ მათი სამუდამოთ დასამარება შეუძლებელია, მათი დაკმაყოფილება გარდუვალია.

ერობას რომ ვერ ვეღირისეთ, მისი როლი ზოგჯერ თავად-აზნაურობას დაეკისრეთ. და რამდენათ ამ როლის შემსრულ�eთ ვგთქლიო ეს ფოდეთ, ოდეფეთ იგი ამ როლს ისე ასრულებს, რომ არაფერით აჭრნეს მას წოდებრივ-კლასიურ ხასიათს, იმდენათ ჩვენი თავად-აზნაურობის მოღვაწეობა, ცხადია, საერთო-სახალხო მნიშვნელობას მოკლებული არ არის და, როგორც ასეთს, ჩვენც ყოველთვის ალგარიშს ვეუწევთ მას, რაც ჩვენ მწერლობას არა ერთხელ აღუნიშნავს კიდეც.

ნ. ნიკოლაძის პოლიტიკა.

(იხ. „იმერეთი“ № 52).

ნათქვამისაგან ჩანს, რომ ნ. ნიკოლაძე, როგორც თეორეტიკოსი, მოაზრე, სუტტია, თითქმის უმწეოა. მას არ შესწევს ამისთვის არც საკმაო ცოდნა და არც ნიჭი. მის ნიჭს ვიწერო პრაკტიკული მიმართულება ქონოდა და მისი კალამი მხოლოდ იქ იყო მაღლიანი და ნაყოფიერი, როდესაც საამოროო, საამდღეო ჭირვარამს ეხებოდა.

მახსოვს, ერთხელ „ნოვოე ობოზრენიეში“ ილიას და აკაკის შემოქმედება შეადარა. სუსტი, უფეროული, უხალისო, უსიცოცხლო წერილი იყო: სიღრმე და შინაარსიც აკლდა და გარეგანნი სილამაზეც.

იმავე გაზეთში გაარჩია ერთხელ საყმაწვილო ჟურნალში დაბეჭდილი აკაკისა და სხვა პოეტების ლექსები და უარყოფით ახსენა: ტენდენციას უკიჟინებდა. და ჩვენმა დიდებულმა მეგობარმა ერთი კალმის მოსმით სულ ერთიანად დაამსხვრია ამ მონაგარიდ, და არამკითხე კრიტიკოსის თითოეული დებულება.

საზოგადოთ ბ. ნიკოლაძემ ვერ ისახელა თავი, როგორც კრიტიკოსმა. და ალბათ, თავის სისუსტეს რომ გრძნობდა ამ დარგში, იმიტომ ერიდებოდა წერას.

მაგრამ დავუბრუნდეთ საკამათო საგანს.

ბ. ნ. ნიკოლაძეს, ჩვენ რომ გვიწუნებს პოლიტიკურ პროგრამას, არ მოეპობა გარკვეული პოლიტიკური იდეალი, საკუთარი პოლიტიკური სახე.

აი როგორ ესმის მას პოლიტიკა:

„უკიდურესობის მომხრე ვერსად ასკილდება სოციალ-დემოკრატის გაელესას. ცხოვრება მარტო ამ პარტიას აწოდებს აი, ისიც, რასაც დღეს რიონ გაღმა მხარე თხოულობს,-თუნდ ერთი ხიდის გაკეთებას რიონზე,-ის, რაზედაც წყალდიდობისაგან დაზარალებული ღარდებენ,-საერობო საქმეა, რომელზედაც ზრუნვა ჩვენმა თავად-აზნაურობამ რომ იკისროს, დიდ სამსახურს გაუწევს მთელ ერთ მხედროთ დასახლებულ მხარეს, მშრომელ-მწარმოებელთა არა ერთ ათასს!

და ჩვენც სწორედ რიონ გაღმა მხარის ამბავი დღეს ამ მიზნით გავიხსენეთ. ამ ორ კვირის შემდეგ თავად-აზნაურთა გუბერნიის კრება ვიახლენა. მივაქცევთ ჩვენი ხალხის გულშემატკივართა ყურადღებას ამ ერთი რაიონის მტკიცე უმწეო მდგომარეობაზე უხიდობისა გამო, რომელიც დიდ ნივთიერ ზიანს აყენებს მთელ ერთ მხარეს, და მაშასადამე, მის ეკონომიურ განვითარებას, და რომელიც ამასთანავე დღეს დღეობით დროებით კრიზისსაც განიცდის წყალდიდობისაგან. სრული იმედი გვაქვს, რომ თავად-აზნაურთა შეგნებული ნაწილი, ხალხის სვე-ბეღის მაზიარებელი, ჯერ ოვანის თანაგრძნობით მოეკიდება ჩვენ მიერ წაყრილი გაკვირვებას და წინადადებას შეიტანს საგუბერნიო კრებაში, რომ ამ უკანასკნელმა შუამდგომლობა აღძრას, ეს წინაშეე ჯერ არის, წყალდიდობისაგან დაზარალებულთა და ხმარების და მდ. რიონზე ერთი ხიდის მიინც გაკეთებისთვისაბაზე.

თავის მხრით საგუბერნიო მთავრობაც, ეფეკრობთ, თანაგრძნობით მიეგებება ასეთ შუადგომლობას, ვინაიდან, როგორც ვიცით, მს უკვე განკარგულებაც მოუხდენია ცნობების შეკრების შესახებ, თუ ვინ რამდენით დაზარალებულია წყლისაგან. მაგრამ, როგორც თითქმის ყოველთვის, ბოროტი სულები აქაც გამოჩენილან და მათის მიზეზით ანკეტის ცნობები სინამდვილესთან ძლიერ დაშორებულია, რასაც, რა თქმა უნდა, დახმარების რაოდენობაზე თავისი გავლენა ექნება. საპიროა, საგუბერნიო კრებამ ამ მხრივაც გამოსწოროს საქმე და ნამდვილი ზარალი უჩვენოს მთავრობას. ამ შუამდგომლობის დაკმაყოფილების იმედს მეორეს მხრით ის გარემოებაც გვაძლევს, რომ მას შემდეგ, რაც საერობო თანხები ერთი დიდი ტერიტორიისაგან განთავისუფლდა — საერობო დარაჯებზე ხარჯებისაგან, — თავვრობას, რომლის განკარგულებაშიც ახლა ეს თანხებია, მეტი ნივთიერი საშუალებაც მოეპოვება, რომ ადგილობრივ საჭიროებას უკეთ გაუძღვეს.

გრ. გველესიანი.

რუსთაველი თუ რუსთველი?

ჩვენს დღევანდელ მწერლობაში არეულათ იხმარება სახელოვნები მგოსნის „შოთას სახელწოდება: **რუსთაველი** და **რუსთველი**.

„ეეფვეის-ტყაოსანში“ ორჯერ არის ნახმარი ეს სახელწოდება — და ორივეჯერ „რუსთველი“-ს მართლწერით:

1) „მე, **რუსთველი** ხელოვნითა
ვიქმ საქმესა ამადარი“ (იხ. „წინასიტყვა“.)

2) „ტარიელ (უქია)—მისსა **რუსთველსა**,
მისთვის ცრემლ შეუშრომელსა“
(იხ. პოემის ბოლო).

ცნობილი ისტორიკოს-გეოგრაფი ვახუშტი ბატონიშვილიც სახელწოდებას „**რუსთველს**“ ხმარობს, და არა **რუსთაველს**: „რაგამს მოიხრდა რუსთავი, მუნებური ეპისკოპოზი მოსცალოს აქა და ზის აქამდი და არა შესცალეს ხალხსა, არამედ ოვივეს **რუსთველს** უწოდებენ“-ო (იხ. „ფეოფრ. ალუ.“, გვ. 304)— მართალია, რუსთველი აქ ეპისკოპოზზეა ნათქვამი, მაგრამ ზოთის სახელწოდებაც იმავე წესითაა ნაწარმოები, ე. ი. დაბ „რუსთავი“-დან (**რუსთველი** — ე. ი. რუსთავის მეხოვრები, ან ეპისკოპოზზე—რუსთავის მართველი).

ჩვენ უფლება გვაქვს-ძველი დროის მართლწერა დღევანდელი დროის მოთხოვნილების მიხედვით შევსცვალოთ, მაგრამ მხოლოდ დღევანდელი ნაწერებში, ხოლო ძველი დროის ნაწერები აუცილებლათ ძველი დროის მართლწერით უნდა დარჩეს ისე როგორც მაგალითად, „**ეეფხის-ტყაოსანს**“ ეხმარობთ ძველი მართლწერით, თუმცა დღეს „ეეფხვის“ იხმარება და არა „ეეფხის“.

ანტონ კათალიკოზი კი ხმარობს თავის „წყობილსიტყვაობა“-ში მართლწერას **რუსთაველს,** მაგრამ ძველ მწიგნობართა შორის ანტონს, მიუხედავათ მისი გრამატიკული ნაწერისა, ყველაზე ნაკლებათ ესმოდა ქართული ენის თვისება და კანონიერობა.

მაშასადამე—შოთას სახელწოდება ისე უნდა ვიხმაროთ, როგორც თვით „ეეფხის-ტყაოსანშია“ მოხსენებული, ე. ი. **რუსთველი.**

სილოვანი.

ქუთაისი, 9 მაისი.

ახალი ამბავი.

✦ დავით წულუკიძის გადაცვალების გამო სოხუმიდან ბონდო მიქელაძისაგან დეპეშა მივიღეთ: „გულით ვწუხვარ და ვგლოვობ საუკეთოო და ძვირფასი მეგობრის დათიკო წულუკიძის დაკარგვას.“

✦ „სასოფლო გაზეთის“ უკანასკნელ ნუმერში აგრონომი რ. გ—შვილი სწერს, რომ ვინმე ივ. საყვარელიძეს ფურცელი დაუბეჭდია და ყალბ ცნობას აწერს სოფლის მეურნეო რაღაც სიმდიდის თესლზე, რომელსაც ის „ზოლოტაი ოროდეს“ უწოდებს... ერთი მარცვალი 27 ტაროს აკეთებს, თითო ტარო ნახევარი არშინი იქნებაო, ქაკეკი ოთხას ფუთს იძლეეაო და მოსთვაენი. ვაფრთხილებთსაზოგადოებასაო მოტყუედეს, ვისაც მოტყუება ჯერ კიდევ ვერ მოუსწრია ამ კეთილის მყოფელს.

✦ დ. ჩოხატაურში თეატრის ახალი შენობის კურთხევა მესხიშვილის იუბლეეს დღეს მოხვედრია, შენობისთვის იუბილიარ სახელი უწოდებიათ. საღამოს მესხიშვილის მონაწილეობით წარმოდგენა გამართულა.

✦ ქ. შ. წ. კ. გ. სახ. თავარ გამგეობას გადაუწყვეტია ამ თვის განმავლობაში მოახდინოს თავის შკოლების რეგიზია.

✦ ილიის საღამოდან თფილისში წვინდა შემოსავალი ოთხას-ჩვიდმეტი მანეთი დარჩენილი.

✦ რედაქციამ მიიღო სამეურნეო „კარული ჟურნალი„ სასოფლო გაზეთის“ მორიგი ნუმერი №-24. ამ ნუმერში სამეურნეო შინაარსის სხვა-და-სხვა წერილები მოთავსებული აგრ. რ. გ—შვილის, ალ. შარაბიძისა ქონ 5. შ—ბისა, ვ. ქიქოძისა, თევ. ღლონტისა, ა3. წულაძისა და სხ.

სხვათაშორის ამ რედაქციამ ერთად ტურნალის ხელის მომწერლებს უგასოთ ურგდება საკონლის საკვები ბალახის წოთელი სამყრის თესლი. როგორც გადმოგვცეს ამ წელში ხელის მომწერლები მიიღებენ 15 სხვადასხვანაირი თესლეულობის (საკვები ბილ—ცისას). მომავალი წლიდან კი ბოსტნეული თესლეულობასაც. ამ თესლეულობას რედაქციას აწერდეს ქუთაისის გუბერნიას მთავრობის აგრონომი ბ. ალ. შ. დაბილეკაკი. შემდეგ ნუეარში დასტამბული იქნება თუ რა მნიშვნელობა აქვს საკონლის საკვებ ბალახს და როგორ უნდა მათი დათესვა და მოყვლა.

ტურნალის ხელმძღვანელები მარჯვეთ უძღვებიან ამ სასარგებლო ორგანოს საქმეს. სასურველია მისი გავრცელება და სოფლის შეგნებულ პირებს მართებთ მეტი ყურადღებით მოეკიდენ ამ გამოცემას.

✦ ილია ჭავჭავაძის ვერაგულათ მოკვლის დღიდან შეუსრულ მისი, ოფიციალ ... ავადმყოფდა. ამ ჟამად უბედურ ... მოწმე მოხუცი ეკუთხე შერეულური ... ეს ... ✦ 17 მაისს ... ...

ქართული თეატრი.

სამშაბათს 14 მაისს, სალამოს 8-ნახევ. ს.,

მხოლოდ ერთი გასტროლი

მსოფლიოო ცნობილი იაპონელ მსახიობ ქალის

განკრ ოოტასი

ოოტას საიმპერატორო დასის არტისტებით. მომდინარე სეზონში სატახტო ქალაქ-ტოკიოში ოოტამ თვისი გასტროლებით ფრიად დიდი შთაბეჭდილება მოახდინა.

იაპონიის ხელოვნების საღამო

I. ... ბის მოკვლა — ... ორ სურათად.

II. ყავახანაში — ... ერთ მოქმედებად.

III. მსახური ქალი ოტაკე. — კომედია ერთ მოქმედებად.

... ორ როლებს ყველა პიესებში **მანაკო ოოტა** შესანიშნულებს. იაპონური ეროვ-... ... ...

სავაჭრო სახლი „ გოკიელის ფვ-ბი „ ქუთაისში

მღებულია: შაბიამანი ინგლისის, გოგირდი დაფქვილის საუკეთესო ხარისხის, ნამდვილი „ვერმორელის“ მანქანა, გოგირდის სუნთქვებლები და ვაკუუმნი სხვ.

იყიდება ზომიერ ფასათ.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

თვის საჭირო იყოსო. რამდენიმე დღეს შემდეგ მოვიდა ბ-ნი მაზრის უფროსიც და ახლა იმანაც დაიწუნა შენობა. ახლა ხალხს იმედი მიეცა, რომ ინსპექტორის და მაზრის უფროსის დაწუნებას შემდეგ ეღირსებოდა სასურველ ადგილზე ახალი შკოლა. მაგრამ აჰაა იმედები გაუცრუვდა! „ღიდმა ვაჭაბონნებმა“ პირობა დასდეს სახლს შეეასწორებთო. მასწავლებელი მაჯავარიანის აზრითაც ხალხი ყრუ და გაუნათლებელია და მინც „ვერაფერს მიხვთებათ... „შეიძლება, მკითხველმა იკითხოს რისთვის არიან ის „ვაჭაბატონები“ მეორე შკოლის გახსნის წინააღმდეგი? იმათ კარგათ იციან—თუ მეორე სასწავლებელი გაიხსნა იქ, სადაც ხალხს სურს, მაშინ ამათ შკოლაში ოთხი—ხუთი ბავშიც თუ დარჩება...

ბმინ.

შემოწირულება.

I.

ქუთაისის ისტორია-ეთნოგრაფიის საზოგადოებას შემოსწირეს:

1) პაპაუნა აბაშიძემ—ერთი მხეკრული ხელნაწერი წიგნი (ზოგი ფურცლები აკლია); 2) ივაკი გიორგისძე ჯორჯიკიამ—ა) ერთი ძველი შუბი; ბ) ერთი ძველი ხმალი; გ) ერთი ნაჯახი (ყველა ეს ნივთი სოფ. ხობეში—ოდიშში-თვით შემომწირველი მამულშია ნაპოვნი) და დ) ერთი პატარა ხის კათხა; 3) გრიგოლ ივანეკაძე გველესიანმა—ა) სამა სულხან ორბელიანის ხელნაწერი ლექსიკონი, 1824 წელს გადაწერილი მირიან მირიანიშვილის მიერ; ბ) ძველი ჯვარი თვლებითქალის სამკაული; გ) ერთი ვერცხლის რომაული ფული იმპერატორი ავგუსტოს დროისა; დ) ორი ძველი შავი ფრანგული ფული; ე) სამი ძველი შავი რუსული ფული; ვ) ერთი ძველი ვერცხლის თათრული ფული და ზ) ერთი ძველი შავი თათრული ფული; 4) ბარბარე იოსეფ ვოლსკის ასულმა—ა) ერთი ძველი პოლონური ვერცხლის ფული და გ) ერთი ვერცხლის ფული, ნაპოვნი დ. აბასტუმანში ამ ადგილას, სადაც ამ ეამათ სანატორიუმს აგებენ; 5) მიხეილ ჯაფარიძემ [რაჭიდან)—ერთი ვერცხლის ბეჭედი, იმერეთის მეფის სოლომონისა 6) სერგეი ლუკასძე ბახტაძემ—5 ვერცხლის ფული რაჭაში, სოფ. იწაში, ხოტეევის საზოგ. ნაპოვნი; 7) ალექსანდრე იოსებისძე ზელაამ—ერთი ძველი შავი ფული, მდინარე არპაჩაის ნაპირას (ალექსანდრ. მაზრა, ერევნის გუბ.) ნაპოვნი; 8) ნოე არჩილისძე მხეიძემ—ერთი ძველი ბერძნული ფული; 9) თამარ გიორგი მაჭავარიანის ასულმა—ორი ქართული ვერცხლის ფული; 10) ანა კუპრაშვილის მეუღლემ—3 ვერცხლის ძველი ბერძნული ფული, სოფ. ცუცხვათში ნაპოვნი; 11) ანდრია ლოლუამ—ერთი ფულის მზგავსი ძველებური ორნამენტი, სოფ. ზანათში (ოდიში) მიწის თხრის დროს ნაპოვნი; 12) რაჟდენ ყარამანისძე დათეშიძემ—ა) ერთი ძველი ხელნაწერი „ვეფხვის-ტყაოსნისა“; კ) ერთი ქართული ვერცხლის ფული! გ) ერთი ძველი ოქროს ფული და დ) ძველი ხელნაწერი (ვასილი დადიანის საუბარი);

საზოგადოების სამეგო ულრმეს მადლობას სწერავს შემომწირველთა.

II.

ქართველთა შორის წერა-კითხვის საზოგადოების ქუთაისის განყოფილების სასარგებლოთ გამართულ ბაზარს შემოსწირეს ნივთები შემდეგმა პირებმა: ოლღა ჩიქოვანისამ—ორი ხილის ვაზა; ქამეტა სვანიშვილისამ—ორი მანეთი; სოფიო დოლბერიძისამ—1 მან; ტერეზა ძოწენიძისამ—10 შ; ვლადიმერ ძოწენიძემ—10შ.; ირინე ძაძუაშვილისამ—10 შ.; პელაგია ასათიანისამ—2 აბაზი.; თედორე ლომიძემ—1 მან.; ნადია ხაბურზანიასამ—სასუხრე სალფეტკი; ივლიტე თორთლაძის ასულმა—10 შ.; მარო კაკულას ასულმა—10 შ. ნინა ბუაძის ასულმა—სასუხრე; ნადეედა უგლავას ქალმა—ზეწრის არშია; ანა სვანიძისამ—6 შ.; ანა კვეტიევსკის ქალმა—მოქარგული ზოლი; ტერეზა ჩხაიძის ქალმა—1 მან.; იბრუტი მეავანაძისამ—10 შ.; მართა შვანგირაძის ასულმა—ბალიშისათვის ნაქსოვი არშია; მინადორა გოგავასამ—10 შ.; აგრაფენა თათეიშვილისამ—ნაქსოვი ჩანთა, ნადეედა კიტუანისამ—1 მან.; იადვიგა ჩარკვიანისამ—3 მან.; კნ. ვერა ლორთქიფანიძისამ—მოქარგული პორტფელი; ბარბარე მემმარიაშვილისამ—შიმმა ხეზე ამოშწვარი—4 (ხელობა პიროგრავიურა); ანა ყიფიანის ასულმა—პერანგის მოქსოვილი გული; ეკატერინე მარკვეიჩის ასულმა—საათის ჩასაფები მოქარგული; ნადეედა ერისთავისამ—მოქარგული გულსაფარი; ოლღა ბესარიონის ასულმა გრიგორაშვილისამ—ნიკელის საპარე თეფში; ეკატერინე ნიკოლაძის ასულმა ორი ტილოს პირსახოცი და მოქარგული საშე. კნ. ახალდიანისამ—ყვავიღის ვაზა.; მაშო ღულაძის მეუღლემ—3 ხეზე მოკარი სურათის ჩარჩო და წუფწუმის ერთი კოლოფი, ეოზეფინა კოკოჩაშვილის მეუღლემ—თეთრი არშიებიანი ბლუზა; ვას. კრატკოვმა—აკვარელით დახატული სურათი „სტენკა რაზინი“; კნ. ელენენა ლორთიქიფანიძის მეუღლისგან—ერთი ვაზა, ჭინჭილა, პირსახოცის ჩამოსაკიდებელი და საშე.

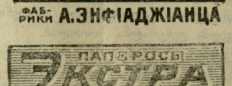

ქუთაისის ქალთა მთავრობის
გიმნაზია

(ბესხეთის ქუჩაზე)

ამით აცხადებს, რომ მისაღები გამოცდა მოსამზადებელსა და პირველ კლასში დაიწყება 25 მაისს, ხოლო შემდეგი კლასებისათვის და მოწმობის მისაღებათ 15 მაისიდან.

„ოქროს ვერძი“

მისამართი:

Кутаисъ, Казаковскій пер. д. Яшвили.

ყოველკვირეული სალიტერატურო და მხატვრული ჟურნალი „ოქროს ვერძი“ გამოვა კვირას 17 მაისს.

ჟურნალში მონაწილეობას ღებულობენ ყველა ჩვენი გამოჩენილი თანამედროვე მწერლები.

მიიღება ხელისმოწერა შემდეგ ფასებით:

1 წ.	6 თ.	3 თ.	1 თ.	საზღვარგარეთ
5 მ.	3 მ.	1 15	10 შ.	ერთი ორათ.

ცალკე № 2 შაურათ.

რედაქტორ-გამომცემელი ბ. ჯიანა.

Въ виду массы поддѣлокъ просимъ покупателей обращать вниманіе на нашъ этикетъ.

КАХЕТИНСКІЯ ВИНА

ТОВАРИЩЕСТВА

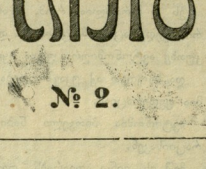

№ 2. ТИФЛИСЪ. Телефонъ № 720.

☛ წლიურ ხელის მოწერთა საყურადღებოთ ☚

თანახმათ შედაკათიან პირობებისა ვინც მეორე ნახევარ ხვედრ ფულს არ

შემოიტანს

გაზეთის გზავნა მოესპობა

გ. ბოლოდაძის და ს. ფერეთლის

ერთად ერთი წარმომადგენელნი ქუთაისის გუბერნიაში, ბათომის, სოხუმის ოლქში უმაღლესი სასახლის გოგმეისტერის, ... სტეფანეს ძის ნეჩაევ-ბალაკლეის ბეჭედის მინების ქარხნისა, მიაქვ... განსაკუთრებული ყურადღება მინის ეუთზე ნიშანს „Бемское“ რეკინეულობის მაღამიაში იყიდება:

საუკეთესო
ქარხნებისგან
მიღებული რკინეული
საკონელი: კარის, ფანჯრის
და ღუმელის მოწყობილობანი;
სადურგლო ხელსაწყობი, ფანჯრის
მინები, რკინის ნინბები, ლურსმანი, მავთული, ყოველგვარი სალებავი წამალი,
ელექტრონის ხარის მოწყობილობანი, შპალერი,
ცემენტი, ემალიანი ტურჭლები, ასფალტი, და სხ.
ვაჭრობა პარტიით და წვრილათ ხელმოსაწყობად ფასათ.
ქ. ქუთაისში, საკუთარ შენობაში, მიხაელის ქუჩაზე № 65.

რკინის გზა

ქუთაისიდან მიდის.

თფილისს: სახალხო 5 ს.10წ.დ.; სახ. 10ს. 6წ. დ.; ფოშტ. 11 ს. 55 წ.დ.; სახ. 11 ს. 27 წ. დ.

ბათომს: სახ. 5 ს. 10 წ. დ.; სახ. 7 ს. 5წ. საღ.; სახ.11 ს.27 წ. ღ.; ფოშტ. 5 ს. 21 წ. დ.

ფოთს: საადარაკო 4 ს. 22 წ.დ.;სახალ. 5 ს. 10წ. დ.; ფოშტ.5 ს.21 წ. საღ.; სახ. 7 ს. 56 წ. საღ.

შორაპანს: საადარ. 4 ს. 57 წ. დღ.

ტყიბულს: სახ. 7 ს. 50 წ. დილ.; სახ. 3 ს. 45 წ. დღ.

ქუთაისს მოდის.

ოფილისი-დან: სახ. 7 ს. დილ.; სახ.8 ს. ... საღ.; ფოშტ. 6 ს. 56 წ. ... სახ. 1 ს. 26 წ. ღამით.

ბათომიდგან: ფოშტ.1ს.20 წ.დღ.;სახ. 14 წ.დ.; სახ.1 ს.26 წ.დ.; 7 საათ. დილ.

ფოთიდან: საად. 10 ს.3 წ.დილ.; სახ. 20 წ. დ.; სახ. 1 ს. 26 წ. ...

შორაპანიდან: საად. 9 ს. 31 წ. დილ.

ტყიბულიდან: სახ. 5 ს. 11 წ.დღ.; სახ. 5 საათ. 9 წ. დილ.

ნ. ს. ტერკი

ქუთაისი. ქარგასლის ქუჩა.

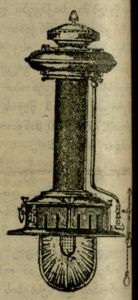

სპეციალური საკვაჭრო

ნავთის კალინო ლამპები და ფარნები, 75% იაფი ელექტრონულზე, იოლათ და ადვილათ მოსავლელი.

ნავთისავე მრავალი ფეჩები, სამზარეულო, სათფური და პრიმუსები.

ფასები ძლიერ დაწეულია.

მოითხოვეთ პრეისკურანტები.

მიიღება ხელის მოწერა 1913 წლისათვის.

ყოველთვიური ჟურნალ

„განთიადზე“

(წელიწადი პირველი)

და ყოველკვირეულ გაზეთ

„შინაურ საქმეებზე“

წელიწადი მეხუთე

წლიური ფასი ჟურნალისა ცალკე 5 მანეთი, გაზეთისა 4 მანეთი, ორივე ერთად 8 მანეთი. სახალხო სამკითხველოებს და სოფლის მასწავლებლებს ორივე გამოეცემა წლიურად 7 მანეთად დაეთმობა. ორივე გამოეცემა სარწმუნოებრივ-საზოგადოებრივია.

რედ. ღვ. ს. მშეიდლიძ...

გამართული ხელისმოწერა 1913 წლის ყოველდღიურ საპოლიტიკო და სალიტერატურო გაზეთ „სახალხო გაზეთზე“ წელ... 1913 წელს გაზეთი გამოვა იმავე პროგრამაზით, როგორც აქამდის გამოდიოდა. ... ზეთს 1913 წელსაც ექნება **სურათებიანი დამატება.**

(ᲥᲘᲠᲐᲒᲝᲒᲘ)

ᲞᲠᲔᲛᲘᲐᲓ წლიური ხელის მოწერნი 1913 წელს განსაკუთრებულ **ᲛᲘᲘᲦᲔᲑ...**

ᲝᲠ ᲬᲘᲒᲜᲘ

1) უცხოეთის მწერლები. ზომით არა ნაკლები 400 გვ. დაურიგდება იანვრის დასასრულს.

2) ქართველი მწერლები. ზომით არა ნაკლებ 500 გვ. დურიგდ... ეკენისთვეში.

გაზეთის ფასი; როგორც თფილისში ისე, მის ეარეთ დირს წელიწადში ისევ 8 მანეთ... ერთი თვით 15 შაურათ.

გაზეთის ფასი თფილისში და მის გარეთ წლ. 8 მ. 10 შ. 11 თ. 8 მან., 10 თ, 7 მ., 10 თ. 6 მან. 5. შ., 8 თ. 6. მან., 7 თ. 5 შ., 5 თ. 3 მ. 5 შ , 4 თ. 3 მ. 3 თ. 2 მ. 2 თ. 1 მ. 10 შ. 1 თ. 15 შ. სახლეგარეთ: წლ. 11 მ. 10 შ. 11 თ. 10 მ. 15 შ., 10 ... მ., 9 თ. 9 მ., 8 თ. 8 მ., 7 მ., 6 თ. 6 მ., 5 თ. 5., 3. 4 თ. 4 მ., 3 თ. 3 მ., 2 თ. 2 1 თ. 1 მ., Ასეკე ნუმერ ყველგან შაურათ; დამატებითნი ნუმერი შვიდი კაპ. ადრესის ... ელელი ფასი ქალაქიდან ქალაქ გარეთ, ან ქალაქ გარეთისა ისევ ქმლაქ გარეთისაზე 2 აბ. ... ჩენ შემთხვევაში ადრესის გამოსვლა უფასოა.

გაზეთის გამოწერა დეიძლება მხოლოდ თვის 1 რიცხვიდან. მხოლოდ სრული თვეებით.

ᲮᲔᲚᲘᲡᲛᲝᲬᲔᲠᲐ ᲒᲐᲛᲐᲠᲗᲣᲚᲘᲐ. 1) „სახალხო გაზეთი“-ს კანტორაში (სასახლის ქუჩა ... ᲯᲘᲜᲘᲡ სამლი, შესავალი ეზოდან), რომელიც ღიაა, დილის 9 ს. სალ. 8 ს-დი უქმეებ... 11 ს-დან 3 ს. 2) ქ. ᲗᲐᲠᲐᲜᲘᲡ წერა კოიტ. გამგრძელ. საზოგ. მთავარ გამგეობის წიგნის ... სასახლის ქ., თავად-აზნაურთა ქარგასლა. ფოშტით: Тифлисъ, Груз. газ. „Сахахо... поч. ящ. 190.

სტამბა „ᲛᲔᲜᲝᲠᲔ“ კაზაკოვის ქუჩა სახლი № 17.